

Ścieżka edukacyjna „Warszawska Praga”

Program edukacyjny dla szkół podstawowych, gimnazjum i liceum

Cele wycieczki:

1. Zaspokojenie potrzeb intelektualnych i poznawczych, rozszerzenie , uzupełnienie wiedzy uczniów
2. Kontakt z dobrami kultury, poznawanie zjawisk kulturalnego życia, kulturowych wartości przyrody,
4. Budzenie pasji i zainteresowań poznawczych przez wielokierunkowe, emocjonalne i aktywne zaangażowanie dzieci w warsztatach tematycznych.
5. Kształtowanie odpowiednich postaw wobec otoczenia i świata
(realizacja celów wychowania patriotycznego moralnego i ideowego).
6. Kształtowanie społecznych postaw przez kontakt z ludźmi, z ich efektami pracy i warsztatami.
7. Wdrażanie do przestrzegania zasad ochrony przyrody środowiska poprzez poznawanie praw przyrody i wpływu człowieka na środowisko przez zamiłowanie do piękna natury oraz kształtowanie umiejętności życia z przyrodą.

Prawobrzeżna **Praga** przez stulecia była samodzielnym miastem, przyłączonym formalnie do Warszawy dopiero u schyłku XVIII wieku. Przez lata drugorzędna część miasta, w której funkcjonowały obok siebie trzy różne wyznania (katolicyzm, prawosławie i judaizm), ocalała od zniszczeń wojennych. Jest dziś fascynującą dzielnicą, którą artyści wybierają na atelier, galerie oraz alternatywne teatry. Powstały tu modne kluby i niezwykle specyficzny klimat, a obiekty postindustrialne zamieniono w centra kultury, kina, galerie i puby. Z drugiej strony to właśnie na Pradze spotkamy wiele ulic, które w całości zachowały dawną zabudowę, odnajdziemy dawne latarnie i przedwojenne bruki.

Ogród Zoologiczny

ul. Ratuszowa 1/3

www.zoo.waw.pl

Otwarty w 1928 roku, w północnej części Parku Praskiego. W okresie II wojny światowej całkowicie zniszczony. Otworzono go ponownie w roku 1948. Obecnie znajduje się tutaj ok. 5000 zwierząt, przedstawiciele prawie 500 gatunków, jednak prawdziwą atrakcją warszawskiego ZOO są niedźwiedzie brunatne, których wybieg znajduje się na zewnątrz ogrodu i które podziwiane są przez przechodniów.

Godziny otwarcia:

od 9.00 do zmroku

Godzina zamknięcia zmienia się w zależności od pory roku, aktualna jest podawana na oficjalnej stronie internetowej ZOO.

Ceny biletów:

Marzec – październik normalny - 20 PLN, ulgowy - 15 PLN, rodzinny (2 osoby dorosłe i 2 dzieci) –60 PLN

Listopad – luty normalny - 10 PLN, ulgowy – 7 PLN, rodzinny (2 osoby dorosłe i 2 dzieci) – 28 PLN

Kościół Matki Bożej Loretańskiej

ul. Ratuszowa 5a

www.mbloretanska.republika.pl

To najstarsza świątynia Pragi, wzniesiona w I połowie XVII wieku. Jej projektantem był królewski architekt Konstanty Tencalla. We wnętrzu znajduje się tzw. domek loretański (kopia domu Matki Boskiej znajdującego się we włoskim miasteczku Loretto), w którym znajduje się XV-wieczna figura Matki Boskiej Kamionkowskiej.

Plaża nad Wisłą

ul. Wybrzeże Helskie 1/5

Kilkusetmetrowa plaża (czynna w sezonie letnim) pozwala na wiele rozrywek – leżaki, wiklinowe kosze oraz boiska do siatkówki i badmintona, a wieczorami muzyka najlepszych dj'ów. Wszystkich z pewnością zauroczy też, widziana stąd w całej okazałości, jedna z najładniejszych panoram Starówki.

Nad Wisłą znajdują się jeszcze cztery plaże: na cyplu Czerniakowskim i przy ulicy Wał Miedzeszyński, na wysokości ulicy Krynicznej, Poniatówka przy Stadionie Narodowym, Plaża Żoliborz ul. Wybrzeże Gdyńskie 2

Katedra św. Michała Archanioła i św. Floriana Męczennika (Bazylika Mniejsza)

ul. Floriańska 3

Budowa tej katolickiej świątyni miała źródło nie tylko w duszpasterskich potrzebach parafii, ale była też odpowiedzią narodu na prowadzoną rusyfikację. W drugiej połowie XIX wieku powstała na Pradze monumentalna cerkiew Marii Magdaleny. Wówczas proboszcz tutejszej parafii przystąpił do budowy nowego, neogotyckiego w formie, kościoła. Strzeliste 75-metrowe wieże były widoczne z daleka i przewyższyły cebulową kopułę pobliskiej cerkwi. W czasie II wojny światowej kościół został zburzony, ocalały jedynie fragmenty zewnętrznych murów oraz figury patronów: św. Michała Archanioła i św. Floriana. Odbudowa trwała do 1970 roku i przebiegała z wielką dokładnością, przy użyciu cegieł jakie produkowano w XIX wieku.

[Więcej informacji](#)

Dawna Komora Wodna

ul. Kłopotowskiego 1/3

Jest jednym z najcenniejszych i najstarszych zabytków prawobrzeżnej Warszawy, zwany także Domem pod Kolumnami.

Wzniesiony według projektu Antonio Corazziego w latach 1824-1825, na potrzeby Miejskiego Wydziału Mostowego. Budynek usytuowany był przy wjeździe na most łyżwowy, który stanowił przeprawę na drugi brzeg Wisły. Pobierano tutaj opłaty za przejazd. Komora pełniła swoją funkcję do 1864 roku, kiedy to wybudowano pierwszą stałą przeprawę przez Wisłę - most Kierbedzia. Na fasadzie budynku umieszczono płaskorzeźbę dłuta Tomasza Accardiego, która przedstawia boga mórz Neptuna powożącego rydwanem zaprzężonym w konie o rybich ogonach, w otoczeniu delfinów. Ciekawostką są żeliwne tablice dokumentujące rekordowo wysoki stan wody w Wiśle w 1813, 1839 i 1844 roku.

W latach 2007-2008 budynek przeszedł generalny remont. Obecnie swoją siedzibę ma tutaj jeden z oddziałów stołecznego Urzędu Stanu Cywilnego.

Pomnik Kościuszkowców

ul. Wybrzeże Szczecińskie

Pomnik upamiętniający żołnierzy 1. Warszawskiej Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki. We wrześniu 1944 roku podjęli oni zakończone niepowodzeniem próby przeprawienia się na lewy brzeg Wisły, w celu niesienia pomocy powstańczej Warszawie. Monument, projektu Andrzeja Kastena, powstał z inicjatywy Związku Kombatantów Wojska Polskiego i Klubu Kościuszkowca. Przedstawia żołnierza wyciągającego rękę w dramatycznym geście w stronę lewobrzeżnej Warszawy. Odlana z brązu 12-metrowa rzeźba została odsłonięta w styczniu 1985 roku. Autorem architektury otoczenia pomnika jest B. Chyliński.

Pomnik Praskiej Kapeli Podwórkowej
ul. Floriańska / ul. Kłopotowskiego

Odsłonięty w 2006 roku, przedstawia kapelę podwórkową, przypominając atmosferę Warszawy sprzed lat, kiedy po podwórkach, szczególnie Pragi, krążyli muzycyści przygrywając popularne warszawskie piosenki. W skład kapeli wchodzi: skrzypek, akordeonista, gitarzysta, bandzlista oraz bębniarz. Wokół pomnika powstał plac z ławeczkami, na których można odpocząć i posłuchać piosenek warszawskich (również tych przedwojennych i śpiewanych podczas okupacji) granych przez kapelę. Wystarczy wysłać SMS pod numer 7141 o treści „KAPELA” z numerem piosenki (wybór 100 tytułów), których spis znajduje na bębnie.

Budynek dawnej mykwy
ul. Kłopotowskiego 31

Niewielki budynek z elewacją z czerwonej cegły został wzniesiony w latach 1910-1914, według projektu Nauma Horsteina. Mieściła się w nim mykwa, czyli rytualna łaźnia żydowska. Przed szabatem (sobota) i ważnymi świętami religijnymi pobożni Żydzi oczyszczali się z duchowej nieczystości w specjalnym basenie. Po wojnie mieściło się tutaj m.in. biuro Centralnego Komitetu Żydów Polskich, a następnie przedszkole i społeczne liceum ogólnokształcące. Obecnie w budynku, który jest własnością Gminy Wyznaniowej Żydowskiej, mieści się Wielokulturowe Liceum im. Jacka Kuronia.

Podczas remontu w 2009 roku na dziedzińcu budynku odnaleziono doskonale zachowany basen, w którym magazynowano wodę deszczową.

Obok znajduje się niewielki plac, na którym do 1961 roku stała praska synagoga. Z gruzów zburzonej na polecenie ówczesnych władz świątyni usypano górkę, a obok utworzono plac zabaw dla dzieci.

Centrum Artystyczne Fabryka Trzciny

ul. Otwocka 14

www.fabrykatrzcin.pl

To słynne prywatne centrum artystyczne mieści się w zaadaptowanych pomieszczeniach dawnej fabryki z 1916 roku, produkującej kolejno marmoladę, kielbaski i “pepegi” (czyli socjalistyczne tenisówki). W skład Centrum wchodzi m.in. sala widowiskowa, sala klubowa, aula teatralna, sala wystawowa, pomieszczenia przeznaczone na projekcje filmowe, pokazy mody, sympozja, konferencje, szkolenia i imprezy okolicznościowe. Niezwykle miejsce spotkania awangardy z tradycją w nowoczesnej formie i współczesnym entourage’u.